

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Х

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

г-н НИКОЛА МИНЧЕВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНЧЕВ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение № 267 на Министерския съвет от 2022 г. проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за статистика на вътрешнообщностната търговия със стоки.

Приложения:

1. Мотиви към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за статистика на вътрешнообщностната търговия със стоки.
2. Частична предварителна оценка на въздействието.
3. Справка от Министерството на правосъдието за съответствие с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.
4. Справка за отразяване на становищата, получени след съгласуване на законопроекта.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Х

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 267

от 27 април 2022 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за статистика на вътрешнообщностната търговия със стоки.
2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.
3. Заместник министър-председателят по чл. 5, ал. 1, т. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Кирил Петков

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Красимир Божанов**

Вярно,

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
"ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ":
/Веселин Даков/**

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

**ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА СТАТИСТИКА НА
ВЪТРЕШНООБЩНОСТНАТА ТЪРГОВИЯ СЪС СТОКИ
(ДВ, бр. 40 от 2012 г.)**

§ 1. В наименованието думите „статистика на вътрешнообщностната“ се заменят със „статистиката на вътресъюзната“.

§ 2. В чл. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) точка 1 се изменя така:

„1. осъществяването на статистическата дейност за вътресъюзната търговия със стоки между Република България и държавите - членки на Европейския съюз, в изпълнение на Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година за европейската бизнес статистика и за отмяна на 10 правни акта в областта на бизнес статистиката, наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 2019/2152“ (ОВ, L 327/1 от 17 декември 2019 г.) и Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1197 на Комисията от 30 юли 2020 година за установяване на технически спецификации и правила по силата на Регламент (ЕС) 2019/2152 на Европейския парламент и на Съвета за европейската бизнес статистика и за отмяна на 10 правни акта в областта на бизнес статистиката, наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 2020/1197“ (ОВ, L 271/1 от 18 август 2020 г.);“

б) в т. 2 думата „вътрешнообщностната“ се заменя с „вътресъюзната“;

в) точка 3 се изменя така:

„3. системата за деклариране на вътресъюзната търговия със стоки „Интрастат“, наричана по-нататък „системата „Интрастат“.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Вътресъюзната търговия със стоки обхваща вътресъюзния износ и вътресъюзния внос на стоки.“

3. Създават се ал. 3 и 4:

„(3) Вътресъюзният износ обхваща стоките, които напускат територията на Република България с местоназначение в друга държава членка:

1. съюзни стоки без стоките, които са в транзит между държави членки;

2. несъюзни стоки, поставени под митнически режим активно усъвършенстване в Република България.

(4) Вътресъюзният внос обхваща стоките, които се въвеждат на територията на Република България след като първоначално са били изнесени от друга държава членка:

1. съюзни стоки без стоките, които са в транзит между държави членки;

2. несъюзни стоки, които по-рано са били поставени под митнически режим активно усъвършенстване в държавата членка на износ и които остават под този митнически режим или се допускат за свободно обращение в Република България.“

4. Досегашната ал. 2 става ал. 5 и се изменя така:

„(5) Стоките, които са изключени от статистическата дейност, са определени в допълнението към Приложение V на Регламент (ЕС) № 2020/1197.“

§ 3. В чл. 2 думата „вътрешнообщностната“ се заменя с „вътресъюзната“.

§ 4. В чл. 3 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 думите „по системата „Интрастат“ и видовете данни, подлежащи на деклариране по смисъла на чл. 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 638/2004“ се заменят с „на вътресъюзния износ и вътресъюзния внос по смисъла на чл. 12, параграф 2 от Регламент 2019/2152 и Глава IV, Раздел 29 от Регламент 2020/1197, както и видовете допълнителни данни, подлежащи на деклариране на национално ниво“;

б) в т. 3 след думата „събира“ се добавя „и извършва валидация на“, а думата „специфични“ се заменя с „особените“;

в) точка 5 се изменя така:

„5. представя обобщените и поверителните данни и метаданни за статистиката на вътресъюзната търговия със стоки на Генерална дирекция „Евростат“ на Европейската комисия в съответствие с изискванията на чл. 10, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 2020/1197;“

г) в т. 6 думата „вътрешнобщностната“ се заменя с „вътресъюзната“;

д) в т. 7 думата „вътрешнобщностната“ се заменя с „вътресъюзната“ и накрая се добавя „в съответствие с чл. 11 от Регламент (ЕС) № 2020/1197“;

е) в т. 8 думата „вътрешнобщностната“ се заменя с „вътресъюзната“ и накрая се добавя „в съответствие с чл. 16, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 2019/2152“;

ж) създават се т. 9, 10 и 11:

„9. обменя ежемесечно данни с Националната агенция за приходите и с Агенция „Митници“ в съответствие с Глава II, чл. 5, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 2019/2152;

10. извършва оценки на търговията на лицата, които са под определените прагове или които не са подали декларации, подали са ги със закъснение или са подали непълни декларации;

11. обменя микроданни и метаданни с другите държави членки в съответствие с чл. 11, параграфи 2 и 3 и чл. 16 от Регламент (ЕС) № 2019/2152.“

2. В ал. 2:

а) в т. 1 думите „система за събиране на данни“ се заменят със „системата“;

б) в т. 2 думите „чл. 8, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 638/2004“ се заменят с „чл. 17, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 2019/2152“;

в) в т. 3 след думата „институт“ се добавя „и на Агенция „Митници“;

г) точки 5 и 6 се изменят така:

„5. контролира изпълнението на задълженията на Интрастат операторите в съответствие с Приложение V, Глава I, раздел 7, параграф 1, буква „а“ и параграф 2, буква „а“ от Регламент (ЕС) № 2020/1197;

6. установява административни нарушения и налага административни наказания в съответствие с Приложение V, глава I, раздел 8, параграфи 1, 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 2020/1197);“

д) в т. 7 думата „вътрешнообщностна“ се заменя с „вътресъюзна“, след думите „административни източници“ се добавя „и регистри“ и думите „чл. 8, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 638/2004“ се заменят с „чл. 17, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 2019/2152“.

3. В ал. 3 абривиатурата „(ЕАД)“ се заличава и думите „чл. 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 638/2004“ се заменят с „чл. 5, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 2019/2152“.

§ 5. В чл. 5, ал. 1 думата „вътрешнообщностна“ се заменя с „вътресъюзна“, думите „индивидуализиращи данни“ се заменят с „индивидуални данни“ и текстът докрая се заличава.

§ 6. В чл. 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „вътрешнообщностни изпращания от или пристигания на територията на Република България на стоки на Европейския съюз“ се заменят с „вътресъюзния износ и вътресъюзния внос на съюзни стоки, които не са обект на митническа декларация“.

2. В ал. 2 думите „прилагане на системата „Интрастат“, включително“ се заменят с „регистрация в системата „Интрастат“, редът за“, след думите „документи или данни“ се поставя запетая и се добавя „включително за особените стоки или движения, както“ и накрая се добавя „по предложение на изпълнителния директор на Националната агенция за приходите“.

§ 7. В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея думата „вътрешнообщностна“ се заменя с „вътресъюзна“, след думата „поотделно“ се поставя тире и се добавя „за вътресъюзен износ и вътресъюзен внос“ и думите „за всеки търговски поток - изпращания или пристигания съгласно чл. 7, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 638/2004“ се заличават.

2. Създават се ал. 2 и 3:

„(2) Задължено лице е и всеки Интрастат оператор, който осъществява вътресъюзна търговия със стоки в годишни обеми, изразени в стойност под определените прагове за деклариране поотделно – за вътресъюзен износ и вътресъюзен внос, но се е регистрирал доброволно като Интрастат оператор.

(3) Лицата, които осъществяват вътресъюзна търговия със стоки, са длъжни да наблюдават ежемесечно натрупаните кумулативни обеми вътресъюзна търговия със стоки поотделно - за вътресъюзен износ и вътресъюзен внос, и да се регистрират като Интрастат оператори, когато са изпълнени изискванията по ал. 1.“

§ 8. В чл. 8 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Интрастат декларациите са месечни и коригиращи.“

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Интрастат операторът се регистрира и подава месечни декларации за вътресъюзен износ и/или вътресъюзен внос:

1. когато годишният обем на вътресъюзната търговия със стоки от предходната година надхвърли прага за деклариране за текущата година, поотделно - за вътресъюзен износ и вътресъюзен внос;

2. когато натрупаният кумулативен обем вътресъюзна търговия със стоки поотделно - за вътресъюзен износ и вътресъюзен внос, надхвърли определения праг за деклариране за текущата година.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея думите „осъществени вътрешнообщностни пристигания и изпращания“ се заменят с „осъществен вътресъюзен износ и/или вътресъюзен внос“.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

§ 9. В чл. 10 навсякъде думата „вътрешнообщностна“ се заменя с „вътресъюзна“.

§ 10. В чл. 12 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „неподаване, подаване след срока на Интрастат декларации или“ се заличават, а думата „тях“ се заменя с „декларациите“.

2. Алинея 5 се изменя така:

„(5) При възникнали нови обстоятелства Интрастат операторът декларира новите данни или извършва корекции в подадените данни в 7-дневен срок от датата на възникване на обстоятелствата.“

3. В ал. 7 думите „ал. 4 и 5“ се заменят с „ал. 4“, а след думата „приходите“ запетаята и текстът докрая се заличават.

4. Създава се ал. 8:

„(8) При открити несъответствия при валидация на данните от страна на Националния статистически институт Интрастат операторът трябва да извърши корекции в подадените декларации за предходната година до 1 юли на текущата година.“

§ 11. В чл. 13 ал. 3 се отменя.

§ 12. Наименованието на глава четвърта се изменя така:

„Опазване на статистическата тайна“

§ 13. В чл. 14 думите „данни и/или доказателствени материали“ се заменят с „индивидуални данни“.

§ 14. В чл. 15 навсякъде думата „конфиденциалност“ се заменя с „поверителност“ и думата „конфиденциалността“ се заменя с „поверителността“.

§ 15. В § 2 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 думите „специфичните движения и стоки, описани в наредбата по чл. 1, ал. 2“ се заменят с „особените стоки или движения по глава III на Регламент (ЕС) № 2020/1197“.

2. В т. 2:

а) в изречение първо думите „са осъществени изпращанията или пристиганията на стоки“ се заменят с „е осъществен вътресъюзният внос или вътресъюзният износ“;

б) изречение второ се заличава.

3. В т. 6 след думата „известни“ се добавя „на задълженото лице“ и след думата „декларация“ се добавя „по чл. 11“.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 16. Корекции на данни, декларирани до влизането в сила на закона, се извършват в сроковете по този закон.

§ 17. За 2022 г. се прилагат праговете за деклариране, определени от председателя на Националния статистически институт през 2021 г.

§ 18. В Закона за задълженията към Международния фонд за обезщетение при щети, причинени от замърсяване с нефт (обн., ДВ, бр. 34 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 33 от 2009 г.) се правят следните изменения:

1. Навсякъде в чл. 6, ал. 2 думите „вътрешнообщностните пристигания“ се заменят с „вътресъюзния внос“.

2. В § 1 от Допълнителните разпоредби точка 6 се изменя така:

„6. „Вътресъюзен внос“ са доставки на облагаем нефт, представляващи вътресъюзен внос по смисъла на чл. 1, ал. 4 от Закона за статистиката на вътресъюзната търговия със стоки.“

§ 19. Министърът на финансите издава наредбата за системата „Интрастат“ в шестмесечен срок от влизането на закона в сила.

Законът е приет от 47-ото Народно събрание на 2022 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Никола Минчев)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за статистика на вътрешнообщностната търговия със стоки

Европейската бизнес статистика се регулира с Регламент (ЕС) № 2019/2152 на Европейския парламент и на Света от 27 ноември 2019 година за европейската бизнес статистика и за отмяна на 10 правни акта в областта на бизнес статистиката (Регламент (ЕС) № 2019/2152) и с Регламент (ЕС) за изпълнение № 2020/1197 на Комисията от 30 юли 2020 година за установяване на технически спецификации и правила по силата на Регламент (ЕС) № 2019/2152, които са в сила от 1 януари 2021 година.

Регламентите включват редица области на статистиката - бизнес статистика, регионална бизнес статистика, статистика за международните дейности и други, една от които е статистиката на вътресъюзната търговия със стоки. Държавите членки са задължени да предоставят месечна статистическа информация за вътресъюзната търговия със стоки на Генерална дирекция "Евростат" към Европейската комисия и нейната база данни COMEXT, на Международния валутен фонд, както и за база данни COMTRADE на Организацията на обединените нации. На национално ниво декларирането на информация за стоки и движения на стоки като част от статистиката за вътресъюзната търговия със стоки е необходимо: за системата на националните сметки при изчисляване на brutния вътрешен продукт и платежния баланс на страната; за изчисляване на общия внос и износ на България; за изготвяне на икономически и търговски анализи; за провеждане на маркетингови изследвания; за изготвяне на статистика на търговията по бизнес характеристики на предприятията и др.

Осъществяването на статистическата дейност за вътресъюзната търговия със стоки на национално ниво се регулира със Закона за статистика на вътрешнообщностната търговия със стоки (ДВ, бр. 40 от 2012 г.). Законът урежда организацията на дейността, функциите и правомощията на компетентните органи по осъществяване на статистическата дейност, както и системата „Интрастат“.

С Регламент (ЕС) № 2019/2152 и регламента за неговото изпълнение в статистическата дейност относно вътресъюзната търговия със стоки е създаден нов източник на данни за държавите членки, а именно - обменът на микроданни между държавите членки за вътресъюзния износ. Създаването на допълнителен източник на данни въз основа на обмена на микроданни за вътресъюзния износ на стоки заедно с възможността за използване на иновативни методологии увеличава гъвкавостта на държавите членки при съставянето от тяхна страна на статистиката за вътресъюзната търговия със стоки.

Европейската законодателна рамка дава право на държавите членки да преценяват съобразно националните си особености дали да използват изцяло или частично получените чрез обмена данни за съставянето на вътресъюзния внос, или да ги използват единствено за подобряване качеството на събраните на национално ниво данни за този поток.

С цел осигуряване на изискваното от регламентите качество, навременност и надеждност на данните България не може да се възползва от възможността за отпадане на събирането на данни за вътресъюзния внос. Поради високите прагове в големите държави членки и по-ниските прагове в България съществува сериозен риск при използване на получените от тези страни микроданни да се влоши качеството на данните за съставяне на вътресъюзния внос на страната ни. Част от търговците в другите държави членки, които търгуват с България, може да нямат задължение да декларират търговията си, тъй като попадат под праговете за подаване на Интрастат декларация, докато търговците в нашата страна да са задължени да декларират тези

сделки поради по-ниския праг на национално ниво. По тази причина на национално ниво чрез системата „Интрастат“ ще продължи събирането и на данните за вътресъюзния внос с оглед на извършването на анализ и съпоставка с декларирания вътресъюзен внос в другите държави членки. Това ще доведе до намаляване на асиметриите и повишаване качеството на произвежданите данни.

Праговете за деклариране на вътресъюзния износ и вътресъюзния внос, както и видовете допълнителни данни, подлежащи на деклариране на национално ниво, ще се обявяват както досега със заповед на председателя на Националния статистически институт, като заповедта ще се обнародва в „Държавен вестник“. Съгласно цитираните регламенти, в сила от 1 януари 2021 г., държавите членки събират данни за вътресъюзния износ, като минималният обхват се намалява от 97 на 95 на сто. България ще се възползва от намаления минимален обхват, като определи праговете за деклариране на по-високо ниво. При намаляване на обхвата и повишаване на праговете за деклариране броят на търговците, които не трябва да подават декларации, се увеличава. По този начин се намалява броят на задължените лица.

Прилагането на Регламент (ЕС) № 2019/2152 и на регламента за неговото изпълнение не налага съществени промени в осъществяване на статистическата дейност, функциите и правомощията на националните органи по събирането на данни за вътресъюзната търговия със стоки, както и в системата „Интрастат“. Компетентните органи по осъществяване на статистическата дейност остават същите - Националният статистически институт, Националната агенция за приходите и Агенция „Митници“. Функциониращата система за деклариране Интрастат ще продължи да е основният източник на статистическите данни за вътресъюзната търговия със стоки.

Необходимите изменения в законопроекта са следните:

1. На национално се определя отговорна институция, която да осъществява обмена на микроданни за вътресъюзния износ. С оглед на обстоятелството, че Националният статистически институт е органът,

сертифициран относно сигурността при обмена на микроданни с другите държави членки и Евростат, неговите функции се допълват със задължението за обмен на микроданни и метаданни с другите държави членки.

2. Определя се 7-дневен срок за деклариране на нови данни или за извършване на корекции във вече декларирани данни - в случаите на възникнали нови обстоятелства. Съществуващата сега възможност при възникнали нови обстоятелства корекции да се осъществяват за период до 6 минали референтни периода не позволява данните да бъдат включени в съответния референтен период, което води до непълнота и некоректност на данните. Предложението е продиктувано и от обстоятелството, че при мониторинга и изготвянето на докладите за качество Евростат оценява навременността и пълнотата на данните, като винаги ги съпоставя с първоначално предоставените данни за дадения референтен период. Освен това Регламент (ЕС) № 2019/2152 и регламентът за неговото изпълнение въвеждат съкратени срокове - обменът на подробните микроданни ще се осъществява до 30 дни след референтния период. Краткият срок е съобразен и с потребностите, идентифицирани в практиката по прилагане на системата, като ще се подобри качеството на данните и изготвянето на надеждна статистика.

3. Понятията, използвани в действащото законодателство, се синхронизират с понятията, използвани в регламентите. В обнародвания на български език в „Официален вестник“ Регламент (ЕС) № 2019/2152 (ОВ, L 327 от 17 декември 2019 г., стр. 1) и регламента за неговото изпълнение са използвани различни понятия от тези в действащото законодателство: вътресъюзна вместо вътрешнообщностна; вътресъюзен износ и вътресъюзен внос вместо изпращания и пристигания; особени стоки вместо специфични стоки; поверителност вместо конфиденциалност. Това налага замяната на тези понятия в закона, както и дефинирането на новите понятия.

Всички препращания в Закона за статистика на вътрешнообщностната търговия със стоки към разпоредби от отменените

регламенти също са изменени и препращат към основанията в Регламент (ЕС) № 2019/2152 и Регламент (ЕС) № 2019/2152. Многобройните изменения се налагат именно с цел използването на новите понятия и реферирането към действащите норми на европейското законодателство.

Новите понятия и препращането към изменени разпоредби на Закона за статистика на вътрешнообщностната търговия със стоки налагат изменения в Закона за задълженията към Международния фонд за обезщетение при щети, причинени от замърсяване с нефт.

Предложеният законопроект цели да създаде нормативната основа за прилагане на Регламент (ЕС) № 2019/2152 и Регламент (ЕС) № 2020/1197 за неговото изпълнение, както и:

- ефективното използване на новосъздадения допълнителен административен източник на данни - обмена на микроданни за вътресъюзния износ на стоки, за намаляване на асиметриите в огледалните потоци и за предоставяне на консистентни данни на потребителите;
- повишаване на качеството (навременност и пълнота на данните) и контрола върху достоверността на данните за вътресъюзната търговия със стоки;
- създаване на ясна и непротиворечива нормативна уредба.

Приемането на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за статистика на вътрешнообщностната търговия със стоки не изисква допълнително бюджетно финансиране. Всички разходи за неговото прилагане ще бъдат в рамките на бюджетите на Националния статистически институт и на Националната агенция за приходите.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

X
